

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem
omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S.
Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum
triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 13. In coniunctione familiæ ministrorum Pontificum & cohortis
Imperatoris Romani ad capiendum Christum, ordinavit Spiritus S.
omnipotentiae eius confessionem & redemptionis meritum, quod omnibus

...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

... quanta illum sua passio conquireret
... agonia. Porro nonnulli SS. Patres appositè
... dunt quod per hoc illudere voluerit diabolus:
... & infirmis passibus modisque quibus primam
... nostram intravit matrem, ac primarium no-
... rum patrem supplicavit: eundem irretitio,
... & supplicare. Ipse nec metus diabolus, nec
... morose pectus sed diabolus in forma serpen-
... tificavit. Etiam, & evertit Adam, atque in
... ipso omnes eius posteror: ita similiter, &
... Christus, nec purus Deus, nec purus homo,
... sed uterque absconditus in forma hominis,
... etiam supplicavit, & pudore confudit.
... Idcirco nonnulli SS. Patres dixerunt, quod
... Christus salus nostra desiderium ostenderit,
... ut Patris illum à calicis sui exculcat. epu-
... ratione.

J. 13. In conjunctione familie ministerium
Pontificum & cohortis Imperatoris Ro-
mani ad capiendum Christum, ordinavit
Spiritus S. omnipotentia eius confessionem
& redemptionis nostram, quod omnibus
celaretur in beneficium, iudais & gentilibus:
quia ut dixit Apostolus, nulla futura erat
ister Gratia iudais que distinetio.

Concedit igitur Christus orationem suam
... illis circumstantibus, quæ huic interuen-
... unt, homini discipulo eum, quod non exultavit
... iocunde à Patre, quod Angelum illi miserit, quod
... in terra genuerit, quod facie homini presira-
... tas iacuerit, quod præ agonia, timore, &
... reverentia languinem sudaverit, tantum
... reverfus ad discipulos suos sic eos alloquitur:
... *Et igitur, surgite omnes: ecce qui me tradidit*
... *post se est. Accedit iudas exercitus illius dux &*
... *ministerum Sarana: antesignanus, qui duxit*
... *illos donec Christum invenirent: ab eis*
... *captivum: iudas autem eum accepit: cohortem*
... *quoque, cum eum lateris. Et, Adveniebat*
... *cum ministris & cohorte circumscriptus.*
... Notandum inter ipsos tria fuisse genera Rec-
... torum: quidam erant Scitores, qui licet in
... iudicis Moysi multa vigerent auctoritate, nunc
... autem ea nulli fuerat, & parva vel nulla
... prævalgebant. Alii erant Pontifices qui de
... nouo tales fiebant, & qui tales fuerant quan-
... tum enim antiquitus per omnem vitam essent
... Pontifices, porro huic auctoritate fecerat illos

... annales, & status hic dabatur plura offeren-
... ti, et atque insignis odium ignominia tot ha-
... bere Pontifices: quia in omnibus libris Moysi
... non nisi unus reperitur, & esse multos, abusus
... fuit & error natus, ex auctoritate: unde tamen
... in concilio Ecclesiastico, plures convenirent
... Sacerdotes, vnicuique tamen erat in eo præter
... Pontifex: & sicut scribit Iosephus ex ambi-
... tione caperunt Sacerdotes Principibus se
... submittens secularibus, per illos Pontificatum
... ambientes, atque in tantam de Capiti sunt misse
... à calvariatem, ut ipsi Principes parte electio-
... nem Pontificis illustrent, atque ut plures
... fierent & haberent ipsi quos eligentes Ponti-
... ficatum perpetuum effecerunt temporalem,
... imo annualem: nam annuatim eligebatur
... Pontifex, & illa vice in uno eodemque anno,
... ut duobus fauerent, ambos elegerunt in Pon-
... tifices, quo fiebat ut aliquando infra annum
... ambo suo munere fungerentur: & ita in pas-
... sione Domini duo fuerunt, Annas & Cai-
... phas.

Erat hoc tribunal ecclesiasticum, in quo
... tradabantur negotia Religionis, sicut modo
... in tribunali Episcopi: sed dux requirebantur
... conditiones. Prima quod quantum ad senten-
... tiam, non poterant illam pronuntiare, ad
... mortem condemnando processu instituto:
... quocirca dixerunt Pilato: *Nobis non licet inter-*
... *ficere quoniam: vel quia Ecclesia non se immiscet*
... *causæ sanguinis: vel eo quod hanc illis aucto-*
... *ritatem Romani admetant Imperatores. Sec-*
... *undam autem auctoritatem haberent sufficientem ca-*
... *piendæ causa Religionis, attamen Roma-*
... *nus Senatus, eo quod illis plene non siletet,*
... *non illis voluit concedere armorum vsum,*
... *unde necessarium erat: ut in gravioribus*
... *negotiorum copias postularent auxiliares à curia*
... *Præfatis, vel brachio seculari.*

... erant & alij Gubernatores in statu Seculari
... qui regimen moderabantur temporale. Quan-
... do Iudæa superiorem non agnoscebat, rege-
... bant in temporalibus à proprio populo, qui
... Iudices erant, Reges vel duces: quando vero
... Romano subiacuit Imperio, Imperatores hoc
... sibi attraxerunt populi regimen: & quoniam
... in principio nonnullos statuerunt Gubernato-
... res cum titulo Regum, erant tamen tributarii,
... qualem Turca erat Aegypti: sicut erat Heroles
... & Archelæus, porro hoc erat de iudæis: alioquin
... H b h

L. 17. an-
... tiquit.

II.
... Due re-
... quon-
... ditiones in
... tribunali
... Iudæo-
... rum ec-
... clesiasti-
... co.

... H b h

regimini substituere deiecerunt, non cum
 17 titulo Regis sed procuratoris sine praefidis
 18 Romani, qui ad arbitrium regebant Impera-
 19 toris, sicut modo proteges aut gubernatores,
 20 atque tempore Tiberij Imperatoris ad hanc
 21 iudaei praesidentiam elatos est notius mila-
 22 tus. Ad hunc spectabat ad actam alicuius
 23 captivam quam pontifices intendebant, sicut
 24 illis concedere cohortem, ut illam eius praes-
 25 satio muniti perficerent. Itaque captivam
 26 Christi pontifices decreverunt suosque tradi-
 27 dent ministros quatenus per illos manda-
 28 retur executioni: & cum illi armis non praes-
 29 uerunt nec brachio seculari, cohortem obti-
 30 nuerunt armatam, quam illis integram praes-
 31 concessit. Cohors constabat militibus mille
 32 ducentis & quinquaginta: quia centurias
 33 complectebatur quinquaginta, & quilibet
 34 centuria viginti quinque milites: quibus si-
 35 militibus addas Pontificum numerum exce-
 36 dent mille quingentorum, itaque ad Christi
 37 captivam & ligaturam omnes conspirant, &
 38 conveniunt omnes, Iudaei & Gentiles, de
 39 Hierusalem & de Roma, Pontifices Caiphas
 40 & Annas, Praeses Pilatus, armati & inermes,
 41 ministri & cohors, arma, gladius, fulles &
 42 laterae: & merito, quia passio & mors Christi
 43 omnium saluti proficiebat. *Non est dissimilis
 44 Iudaei & Graeci.*
 45 *Quaerunt nonnulli, quare familiae Pontifi-
 46 cum coniungere voluerint cohortem brachij
 47 secularis, quod opus erat tanta multitudine, ut
 48 turbam ad Chrilum capiendi.*
 49 Nonnulli respondunt quod sicut Pontifi-
 50 ces seum non poterant morti ad iudicare, nec
 51 similiter ex Imperij prohibitione poterant
 52 capere, in causa mortis sine brachio seculari.
 53 Alij arbitrantur eos hoc fecisse sine contra se
 54 tantum omnem iram populi provocarent, &
 55 occasione darent qua cuncti iustas contra
 56 illum deponerent quicquid monas, volentes osten-
 57 dere, non solos esse Pontifices & Pharisaeos, qui
 58 Christi captivam intendebant, illique pro-
 59 cellum formarent, sed quod etiam Romani
 60 conspirarent. Alij id dicunt egisse quia sibi
 61 timebant ne forte quis seditiosus exurgeret de
 62 populo, eo quod tanquam seditiosos accusaret,
 63 quocirca ut ab hoc se periculo liberarent
 64 Romanorum coeunt habere copias volue-
 65 runt. Alij proferunt, quod populum timerent,
 66 quoniam sciebant Christo supra modum ad-
 67 dictum: & hoc aperte insinuante evangelista,
 68 dicendo: *Timebant vero plebem.* Ego vero
 69 decrevum in hoc venerit Dei singulari qua-
 70 lace captura tanto fieri apparatu, etiam
 71 vnicum hominem pauperem & simplicem, ut
 72 ipsi quid agerent, ignorarent & hac sua ad-
 73 ne Christi fateantur omnipotentiam, quae
 74 iudicarent in Christo praeter communem
 75 hominis naturam aliam esse formidabilem
 76 quandoquidem immokus ipse solus totius
 77 matris militum copij quae duo milia &
 78 fercentos excedebant, timorem incurre-
 79 unde videbatur illis omnis hac praeparatio
 80 necessaria quae Christum apprehenderent
 81 licet ita solum, ut comitatum tantum
 82 adduceret vnde decem virorum, pauperum sine
 83 languentium, & discalearum: quod cum
 84 hoc erat nisi fateri quod in solo illo viro
 85 talem agnoscerent potestatem, ut nisi terro-
 86 ritu stipati adeo copioso, se securos ad eius
 87 captivam non arbitrarerent.
 88 Super omnem hanc multitudinem & tri-
 89 citum militum atque apparatum ad Chri-
 90 stum capiendum imperabat Iudas factus ve-
 91 rum dux generalis, & totam hanc cohortem
 92 turbamque ministrorum ipse dirigebat, cum
 93 omnes sequebantur praecedentem. A Pontifi-
 94 bus ministris acceperat, atque a Praeside co-
 95 hortem: ut autem singuli hunc committerent
 96 facilligio, singuli sanguinis communi-
 97 cationi, & omnes aduersum coepum illud
 98 Divinum furorem suum explicant acerbis-
 99 mum: ipse vero moriens suam testatur
 100 misericordiam omnibus factus benedicens.
 101 Verumtamen licet Iudas tantis militibus
 102 cingatur caetera, formidat, atque illi
 103 *Timeo eum & sine causa.* Nulla hic commi-
 104 tatur negligencia, prudenter & fortiter man-
 105 illi injiciantur, caute vobis ab illo, timor
 106 illum capite iudicio & industria, ut man-
 107 vestras fugiens non deludat. O Iniquum
 108 te illegam, ut etiam vel inuitus non pro-
 109 non eius fatere potentiam & sapientiam. Non
 110 hoc vos lateat, quod idcirco tanta praeparatio
 111 populi multitudo, eo quod omnium requireretur
 112 opera ad illum detinendum & capiendum:
 113 quia tanta pollet potestate ut nec te de oculo
 114 ventis imperet, & quiescant, & mari mare
 115 tempestuoso, & continuo gratissimam iudicium
 116 maliciam. *Timeo eum: Timeo hic oculum eius
 117 illum diabolo increpantem, qui timore per-*

periti de corporibus aufugiebant. Sola ver- hoc n. Marcus omnem fuisse hanc Iude
bi sui virtute vidi ego eductentem eum de sollicitudinem, vt caperent eum & prudenter
sepulchro mortuos etiam quatuoriduos; (a) custodirent, quia Pharisaei pecuniam illi
voluerant Angelos & eisdem illi ad obse- venditionis non soluerant sed solummodo
rum proferant Angelos & eisdem illi ad obse- soluendam spondederant. Es pacis sunt pecuniam
uicere manus illi festinebant. Ferere ne- illi dare tali conditione vt eum illis traderet,
quidam traditor velis nolis eius potentiam; quod si non traderet, non erat quod aliquid ab
Dicitur tunc: & similiter peruerse nebulo, illis recipere speraret, & inde orta eius est
insinuatam eius agnosce sapientiam, Notum tanta sollicitudo, tantaque diligentia, ne pro-
sit vobis hoc, ait cum esse sapientissimum, missa pecuniae icturam auarus pateretur.
quem vidi abstrusas reuelantem cogitationes, Crudelitate pariter & furore contra Dominum
cumque die quodam cum lapidibus obruere, armatus procedebat: his armis armatus oc-
& alio deorsum praecipitare conarentur, currit incerti, feror benigno, mansueti trucu-
lentos facinoros auctores se obraxerunt, vt lentus, & agno lupus. Facibus & laternis
modum ignorarent, quo rectam possent viam circumuallatur, quia luce opus erat illi qui
carpere: non enim tales illi parantur laquei sub Principe militabat tenebrarum, & bene
ex quibus se sapientia sua non possit extrica- conuenit illi lumen laternae, qui lucem solis
re. Vidi ego die quodam dum illi mulierem non poterat sustinere. Erat autem nox; & hanc
offerunt adulteram, tentaturi verum hac via quoque circumstantiam notauit L. Ioannes:
eam possent in aliquo carere, quod tali Erat autem nox: vt ostenderet quas tenebras
modo si se se sapientia praemuniere, vt vnus perisillum ille discipulus in anima sua pateretur
post alterum, qui ream adduxerant, confusi quia vt alias diximus: in portis circumstantia
dissesserint, ipse vero manserit inuictus, vt quas iudicant Euangelistae sepe significant
in illam legis poenam exercere nequuerint. id quod in eis in anima geritur. Eia igitur
Dicitur tunc. Tuncbat Iudas ne forte manibus animae, non sit inter vos quisquam Iudas,
corum elaberetur, vt alias viderat eum de vt illum cum Iuda prodar tradatque inimicis.
manibus capere volentium se eripientem: Optime nouimus vbi nam sit Dominus, in
unde tantam illis inuicem curam, qua probè paupertate, in facta mentis, in penitentia, non
eam custodirent. Opinatur Venerab Beda & eo properemus non illis vtamur vt eum tradi-
& Hieronymus. Iudas nunquam in Christum mus. Heu Domine mihi quantum me tui miseret
credidisse, imo prodidisse quod I esset Neuro- quod te videam ab illis traditum, sed multo
maticus, & hac necromantiae arte vsus, amplius mihi condoleo, quod toties te ven-
omnes delictos irideret. diderim, te proditor tradiderim! Heu me
Accedunt igitur ad locum vbi Dominus erat miserum qui toties auctorem vitae sacrilegus
pote grandi armorum & laternarum strepitu: tradiderim!

periti de corporibus aufugiebant. Sola ver- hoc n. Marcus omnem fuisse hanc Iude
bi sui virtute vidi ego eductentem eum de sollicitudinem, vt caperent eum & prudenter
sepulchro mortuos etiam quatuoriduos; (a) custodirent, quia Pharisaei pecuniam illi
voluerant Angelos & eisdem illi ad obse- venditionis non soluerant sed solummodo
rum proferant Angelos & eisdem illi ad obse- soluendam spondederant. Es pacis sunt pecuniam
uicere manus illi festinebant. Ferere ne- illi dare tali conditione vt eum illis traderet,
quidam traditor velis nolis eius potentiam; quod si non traderet, non erat quod aliquid ab
Dicitur tunc: & similiter peruerse nebulo, illis recipere speraret, & inde orta eius est
insinuatam eius agnosce sapientiam, Notum tanta sollicitudo, tantaque diligentia, ne pro-
sit vobis hoc, ait cum esse sapientissimum, missa pecuniae icturam auarus pateretur.
quem vidi abstrusas reuelantem cogitationes, Crudelitate pariter & furore contra Dominum
cumque die quodam cum lapidibus obruere, armatus procedebat: his armis armatus oc-
& alio deorsum praecipitare conarentur, currit incerti, feror benigno, mansueti trucu-
lentos facinoros auctores se obraxerunt, vt lentus, & agno lupus. Facibus & laternis
modum ignorarent, quo rectam possent viam circumuallatur, quia luce opus erat illi qui
carpere: non enim tales illi parantur laquei sub Principe militabat tenebrarum, & bene
ex quibus se sapientia sua non possit extrica- conuenit illi lumen laternae, qui lucem solis
re. Vidi ego die quodam dum illi mulierem non poterat sustinere. Erat autem nox; & hanc
offerunt adulteram, tentaturi verum hac via quoque circumstantiam notauit L. Ioannes:
eam possent in aliquo carere, quod tali Erat autem nox: vt ostenderet quas tenebras
modo si se se sapientia praemuniere, vt vnus perisillum ille discipulus in anima sua pateretur
post alterum, qui ream adduxerant, confusi quia vt alias diximus: in portis circumstantia
dissesserint, ipse vero manserit inuictus, vt quas iudicant Euangelistae sepe significant
in illam legis poenam exercere nequuerint. id quod in eis in anima geritur. Eia igitur
Dicitur tunc. Tuncbat Iudas ne forte manibus animae, non sit inter vos quisquam Iudas,
corum elaberetur, vt alias viderat eum de vt illum cum Iuda prodar tradatque inimicis.
manibus capere volentium se eripientem: Optime nouimus vbi nam sit Dominus, in
unde tantam illis inuicem curam, qua probè paupertate, in facta mentis, in penitentia, non
eam custodirent. Opinatur Venerab Beda & eo properemus non illis vtamur vt eum tradi-
& Hieronymus. Iudas nunquam in Christum mus. Heu Domine mihi quantum me tui miseret
credidisse, imo prodidisse quod I esset Neuro- quod te videam ab illis traditum, sed multo
maticus, & hac necromantiae arte vsus, amplius mihi condoleo, quod toties te ven-
omnes delictos irideret. diderim, te proditor tradiderim! Heu me
Accedunt igitur ad locum vbi Dominus erat miserum qui toties auctorem vitae sacrilegus
pote grandi armorum & laternarum strepitu: tradiderim!

§. 14. Oculo saluat Iudas Dominum, atque illi: Aue: quia in hoc verbo principium accepit hominum cum Deo reconciliatio. Et ita principio rostrae redemptionis suae correspondet, tamen si modis diuersis.

NE forte milites vel ministri aberrarent in persona qui Dominum erant capturi, hoc illis dederat Iudas capendi signum, osculum scilicet pacis. Dederat autem traditor eis signum dicens: Quicumque osculatus fuero, ipse est. Et accedens dixit: Aue Rabbi. Osculatus est eum. Nequissima fuit illa in absentia Christi Iudae peruersitas, & non toleranda nequitia